

Prvo srečanje Foruma učečih se

(zapis sestanka z dne 15. 12. 2015 na Andragoškem centru Slovenije)

Na prvem Forumu je sodelovalo **22 udeležencev** (glej prilogo 1). Po pozdravnih besedah mag. Andreja Sotoška, direktorja ACS, so se udeleženci na kratko predstavili. Nato je mag. Zvonka Pangerc Pahernik iz ACS predstavila **zamisel o Forumu učečih se** (glej prilogo 2), ki je po vsebinski plati umeščen v projekt Teden vseživljenjskega učenja (TVU). Poudarila je, da je namen sestanka (in Foruma), da se udeleženci povežejo, oblikujejo skupne dolgo- in kratkoročne cilje, razpravljajo o pomembnih aktualnih temah v izobraževanju odraslih (IO), (se) usposablajo in delujejo kot zagovorniki in spodbujevalci IO, in sicer na politični ravni (evropski, nacionalni in lokalni), v stroki in praksi, v odnosih z mediji ter najširšo javnostjo.

Sklicateljica srečanja, Slavica Borka Kucler, zunanja sodelavka Andragoškega centra Slovenije (ACS) in dobitnica Priznanja ACS 2014, je skupaj z **vabilom poslala gradivo** (glej prilogo 3), ki je potencialnim udeležencem omogočilo, da se pripravijo vnaprej, obenem pa so bile navedene vsebine, ki bi lahko bile predmet skupnega delovanja. Prisotni na sestanku so se na gradivo in predstavitev zamisli o Forumu odzvali s svojimi pogledi na predloge in opredelili možnosti njihovega sodelovanja.

Udeleženci prvega srečanja Foruma so predstavniki različnih življenjskih, učnih in delovnih okolij, zato so bila njihova stališča zelo raznovrstna, do neke mere celo nasprotujoča si, po drugi strani pa so se tudi dopolnjevala. Vsi so izrazili prepričanje, da je (nekaj takega kot) FORUM za učinkovito posredovanje in uveljavljanje stališč, povezanih s kulturo učenja, potreben ali celo nujen. Sklenili smo, da predstavniki ACS iz obilice izraženih stališč in pobud oblikujejo strukturirano celoto, ki bo opredeljevala delovanje Foruma v prihodnje.

Vidiki, ki so jih udeleženci izrazili (povzeto po stališčih razpravljavcev):

Pomembno je medsebojno povezovanje z izmenjavo izkušenj na osebni ravni. Tako je včasih mogoče doseči veliko več kot z institucionalnim dogovarjanjem. Forum bi lahko pomenil možnost takšnega povezovanja. **(Lili Pahor)**

Moški kot ranljiva ciljna skupina – prek Foruma bi lahko izmenjali spoznanja in izkušnje, kako se jim v različnih okoljih približajo in kako jih uspešno vključujejo v učenje. **(Ljubica Fišer)**

Kako prilagoditi politične ukrepe, da bodo upoštevali regionalne posebnosti? Kako prevesti jezik učečih se v jezik politikov? To sta vprašanji, ki med drugim zanimata **Alojza Srako**. Meni, da je do učečih se mogoče priti le tako, da gremo tja, kjer so, pa četudi v gostilno.

Maryanu Antichu je blizu video govorica. Pripravljen je svoje znanje deliti z drugimi v medgeneracijskem centru in drugod, še zlasti v večkulturnih okoljih.

Iskalci zaposlitve izgubijo pozitivno samopodobe, s tem pa tudi orientacijo, saj se ne zavedajo, katere kompetence imajo. Moramo jim pomagati, da se zavedo svojih močnih točk, svojih zmožnosti in jih tako opolnomočijo. **(Lili Pahor)**

Širši razvoj lokalnega okolja, dejavnosti na področju trajnostnega razvoja podeželja, ohranjanja naravne in kulturne dediščine ... so močne plati Vitre iz Cerknice. Sprašujejo se, ali bo Forum

oblikovan kot projekt in ali bodo dejavnosti financirane oziroma ali bo mogoče širiti ter tržiti programe in znanja, ki so jih v Vitri razvili. (**Tatjana Gostiša in Bojan Žnidaršič**)

Tudi izmenjava izkušenj na nacionalni ravni je potencialna korist, ki jo v Forumu vidi **Natalija Planinc**.

Andragoško stroko in prakso bi bilo treba umestiti tudi v nacionalne dokumente o prostovoljstvu. Oblikovati bi bilo treba manjšo skupino, ki bi bila gonilna sila za uveljavitev izobraževanja odraslih v nevladnem sektorju (povezati se s Slovensko filantropijo!). Pomembna ciljna skupina so tudi invalidi in osebe s posebnimi potrebami – kako zanje poskrbeti, kdo so? Tudi to so pomembna vprašanja, s katerimi bi se lahko ukvarjal Forum. (**Jurček Nowakk**)

Forum je lahko tudi mreža za posredovanje informacij in povezovanje izvajalcev vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih za uspešne (tudi skupne) prijave na razpise. (**Lili Pahor**)

Zagotoviti je treba, da bodo imeli ljudje v vseh okoljih – tudi podeželskih, kjer ni izobraževalnih organizacij, kakršne so ljudske univerze, dostop do učenja in izobraževanja. Do neke mere to lahko temelji na prostovoljstvu, od tam naprej pa je treba zagotoviti denar za financiranje izobraževanj in drugih dejavnosti. (**Marija Imperl**)

Forum je lahko okolje za izmenjavo dobrih praks pa tudi za iskanje odgovorov na pomemben izziv: kako ustvariti kvalitetna delovna mesta?! Denarja je dovolj, toda kako ga na temelju povezovanja, medsebojnega spoštovanja in sodelovanja ... pravilno usmeriti? (**Jože Prah**)

Tudi ljudske univerze so se znašle pred velikimi izzivi – potrebno je mreženje, znanje o projektne managementu – tega bi lahko prispevali in uveljavljali v Forumu. Možen vir financiranja dejavnosti Forumu bi lahko bil razpis *Evropa za državljane*. (**Maja Radinovič Hajdič**)

Starejši odrasli so velik izziv za Vlado – ta je odgovorila z oblikovanjem Urada za starejše. Forum bi lahko pomenil možnost, da Uradu sporočimo, kakšen je pomen vseživljenjskega učenja za to ciljno skupino, in da nastopamo kot zagovorniki teh potreb starejših. Na te teme je bilo izpeljanih veliko mednarodnih projektov, ki pa so se iztekli. Forum bi lahko bil okolje, v katerem bi pregledali, kaj že obstaja in ima potenciale ter kako bi to širili in uveljavljali v dobro starejših. (**Irena Koželj Levičnik**)

Slovenija je v praksi s projekti neformalnega izobraževanja odraslih (študijski krožki, borze znanja, univerze za tretje življenjsko obdobje ipd.) zelo uspešna in za zgled drugim državam EU. Nismo pa uspešni na politični ravni pri uveljavljanju Strategije vseživljenjskega učenja (2007, MIZŠ), ki terja medresorski pristop. Forum – kot združenje učenju predanih – bi lahko prispeval k uresničevanju slogana *Slovenija, učeča se dežela*, zato predlog poimenovanja: 'Forum za Slovenijo, učečo se deželo'. (**Zoran Jelenc**)

Brez prostovoljstva in srčnosti ne gre, potrebna pa je tudi vizija. Pomembno je delo za ljudi in z njimi, še zlasti povezovanje generacij. Povezovanje, ki so ga preizkusili, je možno prek bralne kulture, stanovskega in (med)generacijskega sodelovanja ter prek vključenosti v naravno zaledje, npr. s pohodništvom. (**Viktorija Dabič**)

Tudi podjetnik je pogosto prostovoljec, ko dela za ljudi in z njimi. Kako tržiti izdelke študijskih krožkov oziroma vzpostaviti delovna mesta s pomočjo vseživljenjskega učenja? Prispevek sodelovanja v Forumu bi bil lahko tudi vzajemna pomoč pri pisanju prijav na razpise. (**Jerneja Sojer Smerdu**)

Cilj Foruma bi lahko bila okrepitev delovanja v okviru civilne družbe (podobno bi se lahko organizirali kot potrošniki). Skupina, zbrana v/okrog forum/a, bi le tako lahko vplivala na razvoj vseživljenjskega učenja – še posebej na politični ravni. Toda civilna družba je učinkovita le, če je neodvisna, kar pomeni, da ima svoj, neodvisni, vir financiranja. Ključno vprašanje je torej, kako do kapitala za delovanje, da ne bomo odvisni od finančne podpore države. (Jože Prah)

Sklep: ACS pripravi povzetek sestanka in na tej osnovi oblikuje predlog imena, poslanstva ter kratkoročnega načrta delovanja Foruma.

Prvi dve konkretni nalogi, ki so ju zbrani podprli, sta:

- **srečanje s predstavniki Evropskega združenja za učenja odraslih (EAEA), 19. februarja 2016** v prostorih ACS. Svojo pripravljenost za sodelovanje so izrazili: mag. Maja Radinovič Hajdič, mag. Irena Levičnik Koželj, Lili Pahor, Jerneja Sojer Smerdu in Maryan Antich;
- sestanek Foruma z evroposlanci, ki so člani (dr. Milan Zver) ali pa so vsaj podprli delovanje (Igor Šoltes in Romana Tomc) [Interesne skupne za vseživljenjsko učenje](#) pri Evropskem parlamentu. Vodilo te skupine v letih 2015–2016 je 'Vključujoče izobraževanje za vključujočo družbo', kar se povsem ujema z vrednotami, ki so jih neposredno ali vsaj posredno izrazili udeleženci Foruma.

Oba dogodka bo organiziral ACS.

Zapisali:

Zvonka Pangerc Pahernik, ACS, in **Slavica Borka Kucler**, zunanja sodelavka ACS

Ljubljana, januar 2016